

Úvodní slovo starosty

Vážení spoluobčané,
informujeme Vás o průběhu realizace obecních záměrů. Naše hlavní projekty se během léta rozpracovaly a nyní se dokončují: jde především o úpravu veřejného prostranství kolem obecního úřadu, velká fotovoltaická elektrárna na střeše OÚ, rozvoj turistického ruchu v Kubičkově lomu. Opravili jsme anebo upravili drobné záměry jako infotabule u kříže Nový Maletín a u posezení Svojanov, dále nový altán směr Nový Maletín, úprava odpadového hospodářství Jahodnice, kabinet vedoucí školní jídelny a vstupní schodiště ZŠ.

Pro příští období jsme získali stavební povolení na prodloužení chodníku v obci, veřejnou splaškovou kanalizaci pro část od MŠ Maletín kolem bytových domů k stávající čistírně, která bude provedena nově. Pokračujeme záměrem na rekonstrukci dvou místních komunikací v Novém a Starém Maletíně. Na tyto všechny projekty se pokoušíme získat dotační podporu.

Ve spolupráci s mikroregionem Mohelnicko jsme pro naši obec zajistili 80 ks kompostérů, které na základě Smlouvy o výpůjčce budou de facto darovány každému žadateli. Pravidlem je 1 ks kompostéru na 1 číslo popisné či evidenční. Tímto vyzýváme zájemce o kompostéry zdarma, ať svou žádost podají na podatelnu OÚ Maletín.

Povodně, které přišly v září, zkomplikovaly situaci také u nás, protože povodeň zaplavila Kubičkův lom, kde byl poničen rozpracovaný projekt chodníku a mola. Také se zkomplikovaly a posunuly práce na rekonstrukci veřejného prostranství OÚ Maletín – zaplavené výkopy. Nicméně v kontextu katastrofy, která postihla jiné obce v našem kraji, je na tom Maletín ještě dobře. Zastupitelé se proto rozhodli jako projev solidarity uvolnit z rozpočtu obce 100 000 Kč, které adresně zašleme jedné z postižených obcí. Byla vybrána obec Bohdíkov, které náš dar pomůže s obnovou poškozené infrastruktury. Příjemný a barevný podzim Vám přeje obec Maletín a její zastupitelé.

Obec Maletín
Maletín 21, 789 01 Zábřeh

Tel.: 583 448 122
E-mail: podatelna@maletin.cz
Web: <http://www.maletin.cz>

Úřední hodiny

Po: 8:00–11:30, 12:30–17:00

St: 8:00–11:30, 12:30–16:00

Z OBSAHU

Úvodní slovo starosty	1
Usnesení č.18 ze dne 23. 9. 2024	2
Historie domů – čp. 25	2
Zapůjčení kompostérů	3
SDH Maletín	3
Okénko do knihovny	4
Nepodceňujte reflexní prvky	5
Ornitologická akademie	5
Zprávičky z naší školičky	6
Ze života naší školy aktuálně	6
Nové informační tabule	6
Protivirové podzimní léčivky	7

Výsledky projednání z 18. řádného zasedání Zastupitelstva obce Maletín konaného dne 23. 9. 2024 v zasedací místnosti OÚ Maletín v 17:00 hodin

Zastupitelé schvalují:

1. program včetně doplnění,
2. pronájem části pozemku par. č. 58 k. ú. Starý Maletín, na kterém se nachází historická studna (výměru 5 m²) manželům K. Doba pronájmu 5 let, výše nájmu 500 Kč za rok. Nájem bude sjednán od 1. 10. 2024,
3. směnu pozemků, a to par. č. 408/16 o výměře 78 m² ve vlastnictví obce Maletín, za pozemky par. č. 402/3 o výměře 13 m² a za pozemek par. č. 402/8 o výměře 65 m², vše v k. ú. Starý Maletín ve vlastnictví manželů K. Náklady na vyhotovení geometrického plánu, správní poplatky bude hrazen oběma stranami ½. Směňované pozemky budou bez doplatku. Zastupitelé pověřují starostu podpisem smlouvy,
4. prodej pozemku par. č. 408/17 o výměře 271 m² pro manžele K. Kupní cena je 340 Kč/1 m² bez DPH. Pozemek byl vyhotoven dle geometrického plánu č. 914-119/2022 Ing. Jiřím Hellešim. Zastupitelé pověřují starostu podpisem smlouvy,
5. kupní smlouvu na převod pozemku par. č. 1168/7 o výměře 486 m² k. ú. Starý Maletín dle GPL č. 914-119/2022 vyhotovený Ing. Hellešim. Prodávající: L. P., kupující: Obec Maletín, Starý Maletín č. p. 21, kupní cena ve výši 200 Kč/1 m². Správní poplatek hradí kupující. Zastupitelé pověřují starostu podpisem smlouvy,
6. kupní smlouvu na převod pozemku par. č. 421/4 o výměře 12 m² k. ú. Starý Maletín. Prodávající: H. A., kupující: obec Maletín, Starý Maletín č. p. 21, kupní cena ve výši 340 Kč/1 m². Správní poplatek hradí kupující. Zastupitelé pověřují starostu podpisem smlouvy,
7. změnu čl. 2, Nájemní smlouvy uzavřené dne 1. 7. 2021 na pronájem části pozemku parcela č. 1005/1 k. ú. Starý Maletín pro manžele K., kdy se mění bod 2.2., nájem se sjednává na dobu určitou od 1. 7. 2024 do 30. 6. 2029. Ostatní ujednání smlouvy zůstávají beze změny,

8. smlouvu o výpůjčce mezi svazkem obcí mikroregionu Mohelnicko (půjčitel) a obcí Maletín (vypůjčitel). Smlouva je uzavřena na 5 let do 30. 6. 2030, po uplynutí udržitelnosti projektu bude předmět výpůjčky – kompostéry bezplatně převedeny do majetku obce. Zastupitelé pověřují starostu podpisem smlouvy,
9. uzavření Smlouvy o výpůjčce s občany obce Maletín. Smlouva je uzavřena na dobu určitou, tj. do 30. 6. 2030, po uplynutí lhůty mohou občané požádat o bezplatné převedení kompostéru do svého vlastnictví. Zastupitelé pověřují starostu podpisem smlouvy,
10. nabídku firmy MAPOTIP Česko s.r.o., Jaurisova 515/4, Praha 4, IČ: 07010770 ve výši 56 500 Kč bez DPH na vyhotovení pasportu místních komunikací,
11. podání žádosti na MMR na opravy povrchů místních komunikací v obci Maletín s názvem Oprava povrchu místních komunikací v obci Maletín – Svojanov, v hodnotě 456 000 Kč a Oprava povrchu místních komunikací v obci Maletín – Pyšný, v hodnotě 655 000 Kč. Dále schvalují dodatek č. 8 k Programu obnovy vesnice Maletín v období od roku 2007,
12. prodloužení pracovního poměru jednoho pracovníka na veřejně prospěšné práce v obci do data 30. 11. 2024,
13. souhlasí s poskytnutím finančního daru ve výši 100 000 Kč, a to pro obec Bohdíkov, okres Šumperk, formou darovací smlouvy. Účelem daru je podpora zničené obecní infrastruktury a občanské vybavenosti. Pověřují starostu podpisem smlouvy

Zastupitelstvo bere na vědomí:

1. rozpočtové opatření č. 5/2024,
2. žádost na opravu komunikace v Novém Maletíně č. 6, 8 a 21,
3. žádost SDH na nákup techniky pro podporu sportovců v kategorii „muži“, finanční částka bude zařazena do rozpočtu r. 2025,

4. ukončení smlouvy na ukládání bioodpadu,
5. postup starosty při uzavření nájemní smlouvy č. FS/20247/MAL001 o dočasném záboru pozemků uzavřenou mezi společností FORTEX STAVBY s.r.o., Jílová 1550/1, 787 01 Šumperk a obcí Maletín,
6. stanovy Společenství obcí mikroregionu Mohelnicko,
7. zprávu o opravě kabinetu školní jídelny a opravě schodů u základní školy,
8. informaci o postupu realizace fotovoltaických elektráren na budově střechy obecního úřadu,
9. informaci o projektu v Kubičkově lomu,
10. informaci o pokračujícím projektu stavebních prací obecního úřadu,
11. informaci o záměru společného podniku výstavby větrných elektráren obcí Hynčína, Maletín a developera,
12. informaci ve věci výkupu cen pozemků v souvislosti s výstavbou dálnice D35,
13. informaci o projektu „Výstavba chodníku v obci Maletín II. etapa“,
14. informaci o projektu instalování závor na cestě směr Nový Maletín, Svojanov,
15. informaci k výplatě částky pro prvňáky školní rok 2024/2025 dle motivačního programu,
16. změnu technického řešení výstavby skateparku,
17. zprávu o provedené kontrole finančního výboru ze dne 18. 9. 2024,
18. zprávu o provedené kontrole kontrolního výboru ze dne 19. 8. 2024

Zastupitelstvo ukládá:

1. starostovi a místostarostce jednání ohledně převodu pozemků pod cestou k rekreačním objektům Nový Maletín č. 6, 8 a 21,
2. starostovi a místostarostce jednat s firmou na ukládání bioodpadu obce,
3. starostovi prověřit technické možnosti vybudovat na hřišti soutěžní dráhu pro hasiče o délce 100 m,
4. starostovi realizovat schválené smlouvy.

Historie domů v obci – dům čp. 25

Kombinací zdíva a dřeva byl postaven i tento dům a stál těsně před školkou u hlavní cesty a bydlel v něm rolník Adolf Nimmerfroth, přezdívaný „Tillon“, a po něm jeho syn Alois se svou ženou Aloisí. Po odsunu

bydlel se svou ženou i švagrovou v okolí Muhldorfu, kde on a jeho švagrová krátce po sobě zemřeli. Při osídlování již dům nebyl obsazen a pro jeho špatný stav byl určen ke zbourání. Také

především dva domy č. 23 a č. 24 byly postupně zbourány.

Čerpáno z německé kroniky

Aloisie Nagyváthyová

Zapůjčení kompostérů

Obec má k dispozici ze společného projektu OPŽP a mikroregionu Mohelnicko 80 kusů kompostérů, které je možno zájemcům zapůjčit formou smlouvy o výpůjčce na dobu udržitelnosti projektu, který potrvá do června 2030. Po této době si zájemce může požádat o bezplatné převedení vlastnictví k vypůjčené věci. Zájemci si mohou o výpůjčku kompostéru zažádat osobně v kanceláři účetní na podatelně nebo e-mailem na podatelna@maletin.cz

Kompostéry jsou součástí projektu mikroregionu Mohelnicko v oblasti životního prostředí v rámci „**Předcházení vzniku komunálních odpadů v Mikroregionu Mohelnicko**“.

Dotace ve výši 82 % je čerpána z evropských dotací v rámci Operačního programu Životní

prostředí. Po vysoutěžení všech položek jsou celkové náklady projektu ve výši 2 693 164 Kč. Díky projektu byly pořízeny **ekologické vratné kelímky**. Půllitrové na studené nápoje a třetinky na teplé nápoje. Kelímky jsou využívány na společných akcích mikroregionu, zapůjčují si je obce i spolky při realizaci svých společenských akcí. Kelímky jsou ekologickou náhradou za jednorázové plastové kelímky. Dále byl z dotace pořízen **sdílený štěpko-vač**, který si pro své potřeby může zapůjčit kterákoliv z obcí mikroregionu.

Poslední položkou projektu jsou **kompostéry**. Celkem bylo pořízeno 612 kompostérů, které budou rozděleny do šesti obcí. Kompostér má objem 1000 litrů a 70 % jeho hmotnosti tvoří recyklát. Je vyroben z pevného materiálu,

odolnému proti UV záření a extrémním změnám počasí. Kompostér je bez dna, má kónický tvar, plní se vrchem, je opatřen odklopným, uzavíratelným víkem a má větrací otvory ze všech stran. Po skončení životnosti je 100% recyklovatelný. Jelikož jsou kompostéry pořizovány v rámci dotace, **je nezbytné dodržet podmínku, kdy pořizovaná věc musí po dobu nejméně 5 let od ukončení projektu zůstat ve vlastnictví příjemce, tedy mikroregionu Mohelnicko**. Proto bude uzavřena smlouva o výpůjčce mezi mikroregionem a obcí a následně smlouva o výpůjčce mezi obcí a občanem. Po uplynutí pěti let bude tato smlouva nahrazena smlouvou darovací.

místostarostka obce Aloisie Nagyváthyová

Sdružení dobrovolných hasičů Maletín

VÝSLEDKOVÁ TABULKA SOUTĚŽE OBCÍ			
SOUTĚŽ	MUŽI	VETERÁNI	ŽENY
Studená Loučka	2. místo		
Líšnice	3. místo	3. místo	
Gruna	7. místo		
Noční Moravičany	9. místo	4. místo	
Pavlov	2. místo	3. místo	
Palonín	2. místo	2. místo	
Moravičany 2 kola	1. a 3. místo	3. a 3. místo	
Křemačov	2. místo	3. místo	2. místo
Přeborník okrsku	PŘEBORNÍK	2. místo	

Okénko do knihovny

Je po prázdninách, takže vás opět mohou pozvat do naší knihovny. Z důvodu stavebních úprav je vstup do knihovny tak jako do obecního úřadu přes předsálí. V srpnu a začátkem října nám byly doručeny nové knihy z výměnného fondu a ještě několik novinek – z darů.

Podzim je ideální čas pro zklidnění a díky kratším dnům je více času na čtení a naučení se nějaké nové dovednosti. Proto vám v tomto čísle zpravodaje doporučíme knihu Alphonse a Rachel Goettmannových **Zasvěcení do meditace**. Autoři v ní nabízejí dnešním lidem nejen velmi konkrétní zasvěcení do učení pouštních otců, ale také duchovní cestu. Ta může sloužit jako balzám na vyčerpanou duši.

„Nejde primárně o knihu, ale o počátek hledání, které je neustále ověřováno zkušenostmi. Jsou to slova života. Před více než třiceti lety tu byla nevyhnutelná a rozhodná výzva: „V hloubi duše jsi někdo úplně jiný...“ Byl to otřes. Zbývalo jen najít Cestu!“ uvádí autoři v úvodu knihy. V dnešní době je meditování poměrně populární a oblíbené. Jenže, budme k sobě upřímní, komu z nás se opravdu daří? Dokážeme skutečně vypnout myšlenky a být jen tady a teď? Zvládáme věci, které nás při meditování atakují, nechávat proplouvat kolem, nevšímat si jich a nechat

je se opravdu rozplynout? Meditování je dovednost jako každá jiná a je potřeba ji kultivovat. Jenže jak na to, když známé techniky selhávají? Kniha *Zasvěcení do meditace*, přeložená z francouzského originálu, poskytuje nejen odpovědi na tyto otázky, ale daleko více.

V první části díla se autoři věnují době, ve které se nacházíme, a zdůrazňují nutnost návratu člověka do svého středu, k sobě. „Často se bolestně díváme do své minulosti, nad níž už nemáme žádnou moc, nebo dychtivě hledíme do budoucnosti, nad níž také nemáme moc, ale svůj dnešek ignorujeme, utíkáme od něj, od svého přítomného okamžiku, jediné jistoty naší existence.“ Jedním z řešení a cestou, kterou autoři volí, je právě meditace. Pro ně se nejedná o krátké desetiminutové cvičení, které si každý den splníme v maratonu našeho života, abychom mohli jít s klidným svědomím spát. Pro ně je to způsob života. „(...) Meditace je zde chápána ve smyslu cesty proměny. Je to zrání celého člověka: ve vztahu k sobě samému se jedná o otevření se své bytostné podstatě, aby se objevila jeho osoba, ve vztahu k druhým a ke světu se jedná o zcela jinou podobu vztahů než účelový obchod, ve vztahu k Bohu se jedná o průhlednost člověka pro absolutní Bytí.“

Druhá část knihy už je praktickým návodem, jak na to. Autoři vysvětlí způsob, který jim fungoval. Seznámí čtenáře s tím, jak je potřeba sedět, kam se dívat, jak dýchat. Vše

vysvětlí, žádná otázka nezůstává nezodpovězená. Autoři zdůrazňují potřebu správného dýchání, právě na dech kladou největší důraz. Uvolnění těla a pozornost upřená k dechu jsou v jejich pojetí alfa a omegou.

Třetí a zároveň závěrečná část díla završuje získané poznání, autoři v ní zdůrazňují přesah meditace do každodenního života „(...) na této cestě vůbec nejde o to, abychom tu a tam udělali nějaké cvičení nebo něco navíc, když máme náladu... ale o to, abychom postupně zapojili celou svou osobnost, a to v každém okamžiku svého každodenního života, i v tom nejbanálnějším!“

*Kniha **Zasvěcení do meditace** je čtivým a velmi praktickým návodem. Autoři v ní popisují něco, s čím mají sami zkušenost a co žijí. Na čtenáře to, že se jedná o živé techniky, nikoliv pouhé teoretické filozofování, dýchne už z prvních stránek. Díky tomu nabyde důvěru, že se to opravdu může podařit i jemu. Text není určený jen „vyvoleným“ na duchovní cestě, ale všem, kteří se rozhodnou, že chtějí zakusit tichou přítomnost a klid v duši. V mém případě se jednalo o skutečný urychlovač na této cestě a jsem vděčný, že se ke mně kniha dostala.*

KK - Knihovník Karel

**STAŇ SE ČTENÁŘEM,
NIKDY NENÍ POZDĚ!**

Kontakty knihovny:

e-mail: knihovna-maletin@centrum.cz

katalog knihovny: www.maletin.knihovna-mohelnice.cz

facebook: <https://www.facebook.com/mistniknihovnaMaletin/>

Informace pro zájemce o Maletínský kalendář 2025

Tak jako v minulých letech se zájemci mohou evidovat v kanceláři OÚ, v restauraci u Sittů a v místním obchodě COOP. Cena bude záviset na počtu zájemců, předpoklad je kolem 120 Kč/ks.

Nepodceňujte reflexní prvky, mohou vám zachránit život!

Nastal podzim a s tím pozdější svítání a dřívější smrákání. Protože jednou týdně jezdím brzy po ráno přes obec, tak mám možnost vidět, jak velká většina chodců, kteří většinou jdou na autobus, docela hazarduje se svým zdravím a životem, to nemluvím o porušování předpisu pro silniční provoz. Bohužel tuto povinnost zanedbávají i chodci v okolních obcích – Krchleby, Řepová.

Na temném pozadí temná postava chodce totiž zcela zaniká a za šera ani světla automobilu nesvítí tak, aby řidič zřetelně chodce uviděl. Je to tmavá silueta na tmavém pozadí. A to i přes rozsvícené pouliční osvětlení.

Apeluji tedy: nežli ráno vyjdete z domu, nezapomínejte své děti i sebe vybavit alespoň jedním reflexním prvkem, nejlépe nějakým páskem na ruku, přívěsek na tašku (tak jak určitě nezapomenete mobil a klíče, že). Stojí to zanedbatelné peníze, někde to dostanete i zdarma. Zabráníte tím nejen svému neštěstí, ale mnohdy i nevinného řidiče.

Od kdy tato povinnost platí?

Nová povinnost je součástí novely zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních ko-

munikacích (zkráceně „o silničním provozu“), která vešla v platnost 20. 2. 2016.

Proč se tato povinnost zavádí?

Cílem je především prevence vážných a smrtelných nehod, způsobených tím, že chodec nebyl na silnici dostatečně viditelný. Mezi roky 2012–2015 zemřelo na silnicích 523 chodců, z toho 303 v noci. Jenom v minulém roce takto zemřelo 72 lidí, kteří nebyli v noci vidět. Vhodný reflexní prvek tak může zachránit nemalý počet životů. Vidět a být viděn je základní pravidlo bezpečnosti na silnicích.

Řidič, který v noci potká chodce v černém oblečení, má zhruba 18 m na adekvátní reakci. Při rychlosti kolem 70 km/h má tak pouhou necelou vteřinu na provedení příslušného manévru a odvrácení srážky. Za takových podmínek tak záleží z velké části na náhodě, zda k tragédii nedojde. Pokud je ale chodec vybaven reflexním prvkem, zvyšuje se vzdálenost, na kterou je řidič schopen rozeznat chodce (reflexní předmět) až na 200 m. Tato vzdálenost mu již poskytuje při zmíněných 70 km/h dostatek

prostoru na to, aby se chodce bezpečně vyhnul.

Kdy a kde mám povinnost reflexní prvky nosit?

Mít na sobě reflexní prvek je pro chodce povinností tehdy, když se pohybuje mimo obec za snížené viditelnosti (tedy nejen v noci, ale i za šera, mlhy apod.) po krajnici nebo po okraji vozovky v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením. Z hlediska vlastní bezpečnosti je však samozřejmě dobré využít reflexních prvků všude tam, kde hrozí, že řidič nemá možnost chodce bezpečně rozeznat.

Jaký mi hrozí postih, v případě, že povinnost poruším?

V případě porušení této povinnosti hrozí pokuta v rozmezí od nuly do 2000 Kč blokově, od 1500 do 2500 Kč ve správním řízení. Místo udělování sankcí však policejní hlídky budou lidem spíše domlouvat a rozdávat jim reflexní pásky a tašky, aby příště zákon neporušovali a pohybovali se na silnici bezpečněji.

KK

Pozvánka do Ornitologické akademie

Milí přátelé ptáků, tento článek bude hlavně pozvánkou do **Ornitologické akademie** pro mladé nadšené ornitology, kteří se chtějí propojit s dalšími podobně naladěnými vrstevníky. **Máte kolem sebe zapáleného ornitologa ve věku 15–25 let? Nebo to jste právě vy?** Baví vás ptáci a chcete svůj zájem o ptáky dále rozvíjet? **Tak pojďte do Ornitologické akademie!** Právě otvíráme již 5. jubilejní ročník.

Přihláška do Ornitologické akademie ČSO 2024 pro mladé ornitology ve věku 15–25 let. Přihlášeni budou vybráni podle jejich motivace se programu zúčastnit. Přihlášky se uza-

vírají 30. září a o výsledcích tě budeme informovat v průběhu října 2024. Více o akademii najdeš na:

<https://www.birdlife.cz/co-delame/vzdelavani/ornitologicka-akademie/>

Proč neváhat s přihláškou?

Poznáte několik stejně zapálených vrstevníků. V akademii jich je již víc než 100! Seznámíte se s minimálně 25 odborníky z oboru a rozšíříte si obzory. Zjistíte, jak byste se mohl/a jako ornitolog uplatnit a co k tomu potřebujete. Můžete si vyzkoušet, jaké to je, organizovat akce akademie pro své vrstevníky.

Zlepšíte se v určování ptáků.

Zažijete nezapomenutelné exkurze se svými vrstevníky.

KK

Zprávičky z naší školičky

Září nám přineslo nový školní rok 2024/2025. V současné době navštěvuje školku 33 dětí ve věku 2–7 let. Mladší děti od 2 do 4 let mají svoji třídu Berušek a starší děti od 4 do 7 let třídu Sluníček. Naší snahou je vytvořit kvalitnější podmínky pro pracovní činnosti předškoláků, které vedou k rozvoji dovedností důležitých pro vstup do základní školy.

I v letošním školním roce jsme se zapojili do projektu pro předškolní děti České obce sokolské „Se Sokolem do života“, kdy cílem projektu je vzbudit v dětech zájem o aktivní sportování, vést je k týmové spolupráci, rozvoji pohybové gramotnosti, a to vše hravou formou deníků se zvířátky a úkoly. Během celého září jsme se seznamovali s no-

vými kamarády a prostředím mateřské školky i s jejími zaměstnanci. Formou her jsme se učili své značky, které nás doprovází v naší školce. Učíme se pravidlům, které je třeba ve školce dodržovat, abychom zde byli šťastni a v bezpečí. Společně poznáváme okolí MŠ, pozorujeme změny v přírodě a věnujeme se sběru přírodnin, ze kterých velice rádi tvoříme. Nové děti se pomalu adaptují na režim ve školce, a i když ráno při odchodu maminky či tatínka ukápnou občas slzička, jsou velice statečné.

Dne 19. září nás navštívila paní Eva Nevrlá s EVVO programem Hmyzí a ptačí kamarádi. Děti se dozvěděly spoustu zajímavostí ze světa hmyzu a ptáků. V druhé polovině září jsme také vyrazili, jako každý rok, se třídou Sluní-

ček na dopravní hřiště v Zábřehu, kde se děti seznamují se základními pravidly provozu na pozemních komunikacích, a výcviku v oblasti dopravní výchovy. Dopravní hřiště je v areálu Mateřské školy Severáček, která nám poskytuje zázemí při této výchovně-vzdělávací činnosti. Počasí nám přálo a děti si vyzkoušely jezdit dle běžného dopravního značení různými dopravními prostředky. K dispozici měly kola, koloběžky, odrážedla a motokáry. Na říjen chystáme sběr kaštanů pro místní lesní zvířátka, oslavu „Dne stromů“ a každoročně oblíbenou drakiádu, kterou každoročně pořádáme společně se základní školou.

Jana Menšíková, DiS., vedoucí učitelka MŠ

Ze života naší školy aktuálně

Prázdniny jsou minulostí a my jsme 2. září 2024 společně zahájili nový školní rok také u nás ve škole v Maletíně. První školní den byl slavnostní událostí nejen pro všechny žáky, rodiče i učitele, ale nejvíce pro prvňáčky. Zahájení školní docházky je důležitým okamžikem nejen v životech prvňáčků, ale také jejich blízkých. My jsme letos přivítali 11 žáků prvního ročníku, kteří se již po prvním měsíci ve škole výborně adaptují na školní režim. Pro letošní školní rok máme pro žáky již tradičně připravené pestré aktivity v různých formách výuky. Nadále u nás ve škole působí speciální pedagog, který vykonává činnosti zaměřené na podporu žáků se

speciálně vzdělávacími potřebami. Výhodou naší málotřídní školy jsou menší počty žáků v jednotlivých ročnících, což nám umožňuje dětem se individuálně věnovat dle jejich pracovního tempa.

Po celé září jsme se věnovali upevňování a opakování učiva z předchozích ročníků, posilování kamarádských a sociálních vztahů mezi žáky a dodržování pravidel slušného chování nejen ve škole. Počasí v září nám přálo a žáci naší školy tak pravidelně trávili část výuky i venku na hřišti u školy. Bezpečnost dětí je jednou z našich priorit, a tak se po celé září věnujeme tématu bezpečná cesta do školy. Navštívili jsme

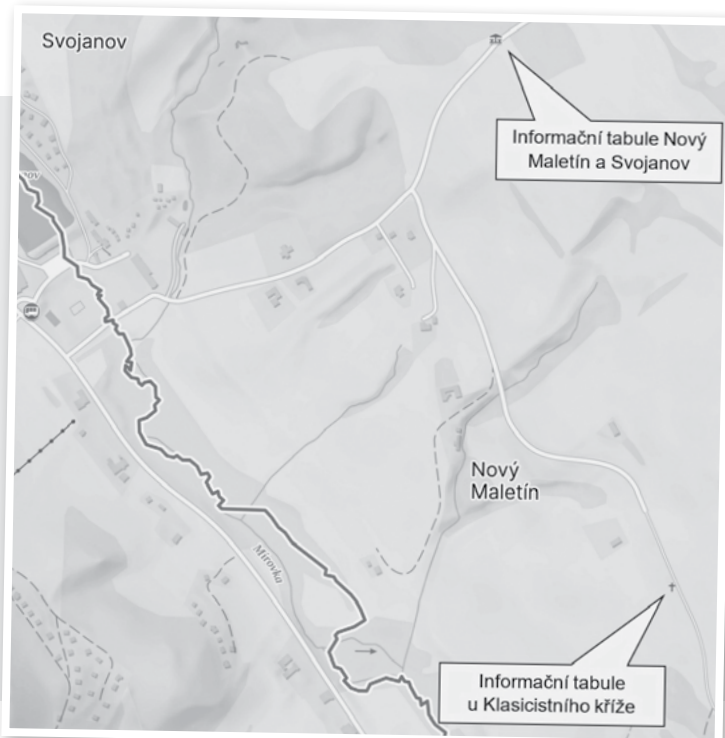
dopravní hřiště v Mohelnici, kde si žáci prakticky vyzkoušeli dodržování pravidel silničního provozu. Také jsme si připomněli Den české státnosti projektovým vyučováním svatý Václav, v průběhu něhož se žáci seznámili s významem a životem této historické osobnosti.

O naší práci s dětmi u nás ve škole Vás pravidelně informujeme prostřednictvím sociálních sítí facebook/Základní škola Maletín. Těšíme se na krásné babí léto a v pondělí 7. října 2024 na viděnou, při společném pouštění draků na hřišti u školy.

Mgr. Helena Pospěchová, ředitelka školy

Umístění nových informačních tabulí

V minulém měsíci byly instalovány nové tabule s informacemi – jedna o kamenném klasicistním kříži a druhá o Novém Maletíně a Svojanově. Obě jsou umístěny v Novém Maletíně – první u tohoto kříže mezi dvěma lipami a druhá, větší u turistického přístřešku u cyklostezky nad Svojanovem. Může to být váš nový cíl při podzimních procházkách.

Protivirové podzimní léčivky

V tomto roce je více respiračních onemocnění, proto je třeba obrátit pozornost k léčivkám, které mají antivirové účinky a podporují imunitu.

RDESNO MNOHOKVĚTÉ (*Polygonum multiflorum*)

Vytrvalá ovívivá liána z čeledi rdesnovitých (*Polygonaceae*) pochází z Číny, Japonska a Vietnamu. Dorůstá délky 7 až 10 metrů, proto je při jeho pěstování potřebná opora, nejlépe kari síť (drátěná konstrukce, která se používá ve stavebnictví při betonování). Léčebně se používá lodyha (Jie Tiao Tcheng) při nespavosti, nadměrném pocení, tupých bolestech a dřevění končetin, ekzémech a svrabu. Při kožních vyrážkách se ve formě odvaru užívá k omývání.

Velmi výrazné působení mají kořeny (čaj z nich se prodává pod názvem Čche Šou Wu, což v překladu znamená Černovlasý pán). Obsahují plno minerálních látek – draslík, vápník, mangan, nikl, chrom –, dále kyseliny chrysophanovou a polygonovou a velmi důležitý resveratrol. Kořeny pomáhají snižovat hladinu cholesterolu v krvi, vysoký krevní tlak, zlepšují fyzické a duševní zdraví, zpomalují stárnutí a odstraňují z těla volné radikály. Působí protirakovinně a antioxidačně.

Dále tato léčivka přispívá k regeneraci svalstva, zpevňuje svaly a šlachy, proto ji hojně využívají atleti a asijské mistři bojových umění.

Stimuluje činnost ledvin, chrání játra a srdce. Pomáhá při bolestech v zádech, zlepšuje erekci a odstraňuje únavu. Má antivirové a antibakteriální účinky.

Zlepšuje zrak, velmi významné blahodárné účinky má zvláště na vlasy, kde kromě jejich regenerace blokuje přeměnu testosteronu na dihydrotestosteron a tím chrání vlasy před stárnutím, padáním a šedivěním. Zevně pomáhá na kožní vyrážky.

Kořen se užívá ve formě **odvaru** nebo **lihové tinktury**. Odvar je lepší ve víně; odvar ve vodě může mít na citlivější jedince silnější laxativní (projímavé) účinky. **Lihová tinktura:** 1 díl rozdrcených suchých kořenů nebo po-

délně nakrájených čerstvých kořenů zalijeme 4 díly 60% alkoholu. Za občasného protřepání macerujeme 2 měsíce. Scedíme a slijeme do tmavých lahví. Pro zvýšení účinku přidáme na 250 ml tinktury 1 čajovou lžičku medu. Užíváme po kapkách, nejčastěji 3x denně 20 kapek.

Podle tradiční čínské medicíny platí, že čím je kořen starší, tím je léčivější. Největší účinnost mají kořeny staré 50 až 200 let. Stálo by tedy za úvahu řídit se rčením „sázejte ovocné stromky pro potomky“ i při pěstování tohoto rdesna. V čínské medicíně se velmi starý kořen pro velmi výrazné léčivé účinky nazývá otcem vrchů, jak to popsal legendární Li Š'-čen ve své osnově lékopisů z roku 1593.

Na regeneraci, proti padání a dalšímu šedivění vlasů používáme vnitřně **lihovou tinkturu** připravenou ze 3 dílů kořene rdesna mnohokvětého, 2 dílů plodů palmy sabalové a 1 dílu natě kotvičníku. Užívám 3x denně 20 kapek před jídlem.

Tato léčivka u nás zatím není příliš rozšířená, neboť v našich podmínkách nemá klíčivá semena a množí se pouze vegetativně. Řízky z lodyhy s listy rdesna zakořeňují ve vodě. Na zimu proti vymrznutí je dobré rostliny zakrývat, nejlépe listím.

PARCHA SAFLOROVÁ (*Leuzea carthamoides*)

Trvalka z čeledi hvězdnicovitých (*Asteraceae*) je známá ještě pod synonymem *Rhaponticum carthamoides*, parcha saflorovitá a také jako parcha léčivá, leuzea šustivá, maralí kořen. Dorůstá výšky 150 cm, někdy i víc. Pochází z Dálného východu a u nás se často pěstuje na zahrádkách. Užívají se kořeny ve formě **odvaru** nebo **lihové tinktury**. Možný je i nálev z listů, který má slabší léčivé účinky. Z listů se vyrábí čaj nazvaný Maralan.

Nálev z listů: 2 čajové lžičky zalijeme 250 ml vařící vody, necháme 20 minut stát, scedíme a pijeme 2x denně.

Tato bylina patří mezi adaptogeny, stimulanty. Zvyšuje obranyschopnost proti nežádoucí fyzické a psychické zátěži, regeneruje organismus po různých nemocech, je výrazným tonikem, aktivuje centrální nervovou soustavu, snižuje hladinu cukru a cholesterolu v krvi, urychluje rekonvalescenci po operacích, regeneruje jaterní buňky, snižuje negativní účinky chemoterapie a ozařování při léčbě rakoviny, podporuje krevní oběh (mírně zvyšuje krevní tlak) a tvorbu mateřského mléka. Je to silné afrodiziakum.

Lihová tinktura z kořenů: 1 díl podélně nakrájených kořenů zalijeme 4 díly 60% lihu. Po 8 týdnech scedíme a slijeme do tmavých skleněných lahví, nejlépe typu prachovnice. V případě zdravotních problémů a pro regeneraci organismu užíváme 2x denně 20 až 30 kapek před jídlem po dobu 3 až 4 týdnů.

Parcha se pěstuje velmi snadno, není náročná na složení půdy a v okolních zemích se pěstuje i na polích. Snadno klíčí ze semen a již třetím rokem se dají sklízet kořeny, lepší je však počkat, protože čím starší kořen, tím je léčivější. Je to dlouhověká bylina, která se dožívá od 70 do 150 let.

Nejdéle ji používají čínská a mongolská medicína. V sibiřském léčitelství se kořen využívá k posílení fyzické a sexuální výkonnosti, ke zlepšení nálady a tamnímu obyvatelstvu pomáhá přežít ve studeném a nehostinném klimatu.

Léčivé a také velmi dekorativní jsou i další druhy jako *Leuzea serratuloides*, která je z ce-

lého rodu nejvyšší, *Leuzea scariosum* má nejkrásnější květ, *Leuzea conifera* se používá v lidové medicíně při bolestech hlavy a zubů a díky dekorativnímu vzhledu se dá pěstovat jako skalnička. Nejvíce léčivých látek má druh *Leuzea centauroides*, který pochází z Pyrenejí. V tamní přírodě roste jako vzácný endemit a je přísně chráněný.

Nadzemní části listů parchy saflorové se v některých zemích používají jako velmi zdravé krmivo pro

zvířata, které u prasat zajišťuje větší a rychlejší přibývání na mase, slepice snášejí víc vajec a krávy dávají víc mléka. Na posledním bylinkovém kurzu ve Velkém Oseku vyprávěl Ing. Jiří Bajer ze zahradnictví Adavo, že do roku 1990 vyráběl z listů parchy, kterou pěstoval na polích, granule pro okolní JZD. Během dvou týdnů užívání těchto přípravků se zlepšila kvalita mléka z nejnižší šarže na nejvyšší. Po roce 1990 byla řada kravínů zrušena a o granule už nebyl zájem, takže se toto výborné krmivo přestalo vyrábět.

Fotografie z MŠ a ZŠ

Každodenní pobyt dětí venku

Projektový den Hmyzí říše

Zahájení školního roku

Nové informační tabule

Klasicistní kříž v Novém Městě z roku 1830.

Regulace územního členění praxe na podstatě zjednotila reliéfem Největšího Tříceho a reliéfy svatých, pravděpodobně podle karmelitánské školy Kozlana.

Popis

Kamenitý kříž při silnici v obci Nové Město stojí na dlouholetém kamenném podstavci, ke kterému vedou z tvrdě natřených schodů schůdky. Tělo je mírně válcové. Kříž je rámcován dvěma jilmy.

Uprostřed podstavce kříže je čtvercový úpatí, uprostřed níž se nachází v výrazně vyřezaném profilovaném římsce je kříž a odtě horní část kříže je oddělen volutovými hlavami s girlandou s vavřínkovým věncem. Na obou straně na přední straně nápis:

*Die Erhaltung wurde errichtet durch den
Freiherrn von Joseph von Thoma
für seinen zur Verklärung und
Erlösung der Seelen
am Jahre 1835*

*Dieses Denkmal wurde errichtet durch den
Freiherrn von Joseph und Johann Putsch
für sein Vater den Krieger und
Abt des Ordens der Cistercienser Maria und Bernhard
Jesus Christ am Jahre 1830*

Na obou straně nachází potvrdit zasloužil manžel Josef a Johana Putsch pro Křesťanství ke cti a uctíci Uctívání Páně a Spasitele
Jilky kříže v roce 1835.

Kříž byl v minulosti poměrně vandaly, proto byl v roce 2022 restaurován panem Jiřím Fimrem, poté byl na podzim znovu instalován na původní místo a dočasně až do konce v 180° - směrem k cestě.

Unter dem Pentateuch: c. DRKP 101236 - knoflík

*Fünf uctívání pomníků křesťanů
Chátráno 19. 10. 2004*

[illegible]